

Scientific journal
«ECONOMICS AND FINANCE»

Publishing house «BREEZE»,
Montreal, Canada

Current scientific research

Collection of scientific articles

List of journals indexed

Submitted for review in

Conference Proceedings Citation Index -
Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH)

Publishing house «BREEZE»,
Montreal, Canada,
2017

Publishing house «BREEZE»

Current scientific research

Reviewers:

Sven-Olof Collin,

*Professor of Business Administration on Corporate Governance and Accounting
Linnæus University (Kristianstad, Sweden)*

Cathy A. Enz,

*Professor of Innovation and Dynamic Management Chair and is a full professor at
the School of Hotel Administration at Cornell University (Ithaca, New York, USA)*

*Science editor: Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Doctor of Science, honoris causa, Professor of RANH*

Drobyazko S.I.

Current scientific research: Collection of scientific articles. - Publishing house «BREEZE», Montreal, Canada, 2017.- 248 p.

ISBN 978-617-7214-49-5

Collection of scientific articles published on the results of the International scientific and practical conference "Current scientific research" is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, candidates and doctors of sciences, research workers and practitioners from Europe, Russia, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern economy and state structure. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern economic science development.

ISBN 978-617-7214-49-5

© 2017 Copyright by Publishing house «BREEZE»

© 2017 Authors of the articles

© 2017 All rights reserved

CONTENT

CONTENT	3
1. NATIONAL ECONOMICS AND MANAGEMENT	6
Holubka M.M. SOCIO-ECONOMIC ROLE OF "REGIONAL CREDIT UNION" IN SPREAD OF ECONOMIC KNOWLEDGE IN WESTERN UKRAINE DURING SECOND HALF OF NINETEENTH - THE FIRST HALF OF THE TWENTIETH CENTURY PERIOD.....	6
Zagarii V.P. ROLE OF THE MIGRATION FINANCES IN THE PROCESSES OF ECONOMIC DECENTRALIZATION IN UKRAINE.....	8
Tkach S.V., Maliarchuk O.V. EFFECTIVE FINANCIAL INFRASTRUCTURE AS THE BASIS OF UKRAINIAN ECONOMY INNOVATIVE DEVELOPMENT	10
Shlafman N.L., Bondarenko E.V. THEORETICAL AND METHODOLOGICAL BASES OF RESEARCH ASYMMETRY OF THE BUSINESS SECTOR UKRAINE.....	14
2. WORLD ECONOMY	18
Goryanskaya T.V. AGRICULTURE AS A FACTOR OF WORLD TRADE AND THE WORLD ECONOMIC SECURITY IN THE GLOBAL ECONOMY	18
3. ENTERPRISES ECONOMICS AND MANAGEMENT	26
Terziev V.K., Stoyanov E.N., Georgiev M.P. THE FACTOR INFORMATION IN THE MAKING OF "THE RIGHT" DECISION	26
Kosenko T. G. ORGANIZATIONAL-ECONOMIC EVALUATION OF CROP PRODUCTION ..	32
Rubliov V.V. THE MODERN LEADERSHIP THEORIES ANALYSIS AND PROSPECTS OF ITS APPLICATIONS IN ENTERPRISES MANAGEMENT PRACTICE	35
Skibina T.I. AN ASSESSMENT OF THE EFFICIENCY OF ENTERPRISE MANAGEMENT THAT PROVIDES PUBLIC UTILITIES.....	38
Shaibakova L.F., Vasilyev I.V. WHY NOT USE THE RESOURCE APPROACH IN THE ASSESSMENT OF THE COMBINED POTENTIAL IN FEDERAL MEDIABUYING ADVERTISING AGENCY?.....	41
4. PRODUCTIVE FORCES DEVELOPMENT AND REGIONAL ECONOMY	45
Runcheva N.V. FACTORS AND TENDENCIES OF THE CORPORATE ORGANIZATION OF AGRICULTURE IN UKRAINE.....	45
Titarenko L.M. NATIONAL ECONOMIC PROGRESS TRENDS IN SYSTEM OF INTERNATIONAL MARKET.....	49
Usmanov I.A., Buriev H.T. IMPROVEMENT MECHANISMS OF STIMULATION TO INCREASE QUALITY IN RURAL CONSTRUCTION.....	54
5. MONEY, FINANCE AND CREDIT	58
Barbora Drugdová. COMMERCIAL INSURANCE AND COMMERCIAL INSURANCE MARKET IN THE SLOVAK REPUBLIC.....	58
Terziev V.K., Stoyanov E.N., Georgiev M.P. ONE SOLUTION FOR COSTS MINIMIZATION IN THE BANKING SECTOR.....	62
Terziev V.K., Stoyanov E.N., Georgiev M.P. ACCOUNTABLE REGULATION OF FOREIGN EXCHANGE OPERATIONS.....	66
Terziev V.K., Stoyanov E.N., Georgiev M.P. SPECIFICS OF CONTROL IN OPERATIONS WITH PRECIOUS METALS AND PRECIOUS STONES	71
Terziev V.K., Stoyanov E.N., Georgiev M.P. INSTITUTIONAL TEAM WORK - OPPORTUNITY FOR IMPROVEMENT OF FINANCIAL CONTROL.....	76
Blaga V.V., Sidiyakina E.A., Kitchenko A.P. INSURANCE MARKETPLACE IN UKRAINE....	80
Bogolib T.M. STATE REGULATION OF FINANCIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE	83
Zaychuk S.V. COMBATTING INSURANCE FRAUDS ON INSURANCE SERVICES MARKET OF UKRAINE.....	90

Markusenka M.V. METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF EXCHANGE RATE FORMATION IN THE REPUBLIC OF BELARUS	93
Orekhova K.V., Nikulin O.M. SYSTEM FOR PROVIDING THE FINANCIAL SECURITY OF ENTERPRISE	98
Pavlenko O.P. WORLD PRACTICE FORMATION AND DEVELOPMENT OF INSURANCE MARKET.....	103
Smirnova E.A., Sushchenia I.L. THE MAIN ASPECTS OF STATE REGULATION OF INSURANCE ACTIVITIES IN THE RUSSIAN FEDERATION.....	107
6. ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT	111
Hilorme T., Taran V., Semenova A. TRENDS OF CONVERGENCE OF ACCOUNTING TYPES WITHIN THE SYSTEM OF ENERGY MANAGEMENT.....	111
Yermakova Y.Y. THE DEVELOPMENT, REGULATION AND ISSUES OF AUDIT ACTIVITY IN UKRAINE.....	114
Krot Y.M., Braziliy N.M. AUDIT EVIDENCE FIND THEIR IMPORTANCE IN AUDITING... ..	116
Ponomarova N.A., Gritsayuk M.V. DISCLOSURES ON RELATED PARTIES OF THE ENTITY AND THE AUDIT OF IDENTIFIED TRANSACTIONS WITH THEM AS A FACTOR OF TRANSPARENCY OF FINANCIAL REPORTING	121
Fabiianska V.Y. EXTERNAL QUALITY AUDIT SERVICES IN UKRAINE.....	126
7. TAXATION AND ACCOUNTING SYSTEM.....	130
Abramova O.S., Keiler Y.Y. THE FORMATION OF THE LOCAL BUDGETS REVENUE BASE FROM LOCAL TAXES AND FEES: FOREIGN AND DOMESTIC EXPERIENCE.....	130
8. ECONOMIC SECURITY OF BUSINESS ENTITIES	133
Gagat-Matula A., Olga Smalej. SOCIO-ECONOMIC ASPECTS OF MIGRATION OF FAMILIES WITH A DISABLED CHILD.....	133
9. MATHEMATICAL METHODS IN ECONOMY.....	138
Temirbulatov A. MODERN ECONOMIC CHALLENGES OF KAZAKHSTAN:.....	138
ORIGIN OF RISK ASSESSMENT	138
10. STATE ADMINISTRATION, SELF-GOVERNMENT AND GOVERNMENT SERVICE	148
Arsenyev Y.N., Davydova T.Yu. RISK MANAGEMENT OF THE COMPANY AND TRAINING OF CIVIL SERVANTS	148
Kapitanets S.V. INTRODUCTION OF KOUCHING IN SFS	156
Kobzev I.V., Melnikov O.F., Orlov O.V. CLOUD TECHNOLOGY AND E-GOVERNMENT ..	159
11. LAW	164
Beresovska S. COURT FEE FOR FILING ADMINISTRATIVE CLAIM OR COMPLAINT: ESSENCE, THE ORDER OF PAYMENT AND THE RETURN.....	164
Hryhorieva K.A. LEGAL MECHANISMS OF STATE SUPPORT IN LEASING OF AGRICULTURAL MACHINERY IN UKRAINE: COMPARATIVE ASPECTS.....	169
Sopilnyk R.L. MAIN STRUCTURAL ELEMENTS OF THE LEGAL CATEGORY “RIGHT TO FAIR TRIAL”	172
12. TOURISM ECONOMY	175
Blagoy V.V., Ivanchuk A.P., Balyaba V.A. STUDY OF EVALUATION HOTEL SERVICES ..	175
13. MANAGEMENT	178
Balabanova L.V., Liberman I.E. APPROACHES TO THE ASSESSMENT OF THE COMPETITIVE POSITION OF THE ENTERPRISE.....	178
Koev S. COMPANY CULTURE AS A TOOL FOR MAKING ORGANIZATIONAL CONTROL	181

Temelkova M.P. A MODEL DETERMINING LEADERSHIP IN THE BUSINESS ORGANIZATIONS UNDER THE CONDITIONS OF THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION	188
14. MARKETING	193
Kovinko A. M., Posvalyuk O.I. MARKETING TECHNOLOGY CONSULTING SERVICES ..	193
Chekashkina N.R., Torosyan I.L. MODERN APPROACHES TO NETWORK ORGANIZATIONS DEVELOPMENT	197
15. PSYCHOLOGY, PEDAGOGY AND EDUCATION	201
Bakalov N.I. THE TEACHER'S COMPETENCES UNDER THE CONDITIONS OF THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION.....	201
Voytkevich N.I. B2 ENGLISH LEARNING AND TEACHING CHALLENGES AT UKRAINIAN HIGHER MEDICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS	204
Diachok N.V., Chernukha N.N. A FOREIGN LANGUAGE SPECIALIST: VECTORS TO PROFESSIONAL MOBILITY	208
Ziyazieva L.R., Evloeva M.B., Rgebaeva R.M. TECHNOLOGY OF ORGANIZATION OF INDEPENDENT WORK OF STUDENTS IS IN INSTITUTIONS OF HIGHER LEARNING...	213
Ovsiienko L. INNOVATIVE APPROACHES TO IMPROVING PROFESSIONAL TRAINING OF SPECIALISTS IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS	215
Oliylyk H.M. THE ROLE OF LEISUR ACTIVITY IN THE PROCESS OF JUNIOR TEENAGERS' DEVELOPMENT	221
Rubashka V.P. THE FORMATION OF THE INTELLECTUAL CAPITAL OF THE SOCIETY	224
Sergeeva I.V. THE WAYS OF USING INFORMATION TECHNOLOGIES IN FOREIGN LANGUAGES DISTANCE TEACHING IN TECHNICAL UNIVERSITIES	227
Stepina E.G. ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF USING COMPUTER TECHNOLOGY IN EDUCATION	231
Schaslyva N.S. TRAINING FUTURE PHILOLOGISTS AND TRANSLATORS TO CONSIDERATION ON INTERTEXTUALITY IN MODERN ENGLISH ELECTRONIC MEDIA	233

дедалі важче. До існуючих проблем аудиту відносять розробку та впровадження економічного механізму регулювання аудиту. Це включає чималі штрафні санкції за неякісні перевірки, а також страхування аудиторської відповідальності, розвиток конкуренції на ринку аудиторських послуг.

Керівники різних підприємств та фахівці-аудитори розуміють, що не лише вивчення різних «передових технологій» для здійснення професійної діяльності, а й їхня адаптація в сучасних реаліях є надзвичайно важливими для вітчизняного ринку. Україна повинна максимально ефективно використовувати власні досягнення, досвід в області управління та контролю, враховуючи знання та приклади Заходу. Подальший розвиток аудиту потребує зміцнення власної нормативної бази. Також важливим є збереження принципів аудиторської діяльності (серед яких – незалежність та самостійність). Варто пам'ятати, стан економіки України, перш за все, залежить від високого рівня грамотності та швидкості вирішення раніше зазначених проблем.

Література:

1. Гуцаленко Л. В. Аудит в Україні: розвиток, проблеми та шляхи їх вирішення / Л. В. Гуцаленко, Н. В. Пришляк // Іноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. - 2011. - № 20. - С. 97-101.
2. Жирна Ж. А. Зарубіжний досвід проведення аудиту ефективності [Електронний ресурс] / Ж. А. Жирна. – Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua>.
3. Козак В. Є. Контроль якості аудиторських послуг в Україні / В. Є. Козак, А. А. Пономарьов // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. № 5. – С. 220–223.
4. Мусіхіна Г. М. Проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні [Електронний ресурс] / Г. М. Мусіхіна. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua>.
5. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.1993 № 3125) XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

Krot Y.M.,

Ph. D., Associate Professor

Braziliy N.M.

Ph. D., Associate Professor

Cherkassy Technological University, Cherkassy, Ukraine

AUDIT EVIDENCE FND THEIR IMPORTANCE IN AUDITING

Крот Ю.М.

к.е.н., доцент

Бразілій Н.М.

к.е.н., доцент

Черкаський державний технологічний університет, Черкаси, Україна

АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ В АУДИТОРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

В статті розглянуто поняття аудиторських доказів та їх значення, вимоги законодавство щодо формування аудиторських доказів. Запропоновані зміни до діючого законодавства з метою узгодження та гармонізації аудиторських доказів.

Ключові слова: *аудит, докази, аудитор, послуга, якість, кількість.*

The article describes the results of the value of audit evidence required by the legal document forming the information in the audit. Identify problem issues to be addressed at the legislative level. Proposed specific changes to existing law to the coherence and harmonization of audit evidence.

Key words: *audit, evidence, auditor, service, quality, quantity.*

На сьогоднішній день докорінна зміна організації виробництва, перехід до ринкової системи господарювання супроводжується розвитком і становленням адекватних форм контролю фінансово-господарської діяльності підприємств, у структурі яких важлива роль належить аудиту. Будучи складною економічною категорією, він, з одного боку, виступає організаційною формою фінансово-господарського контролю, а з іншого – одним із видів

підприємницької діяльності, що базується на самостійній ініціативі та власному ризику з метою отримання прибутку.

В Україні ринок аудиторських послуг перебуває на стадії свого становлення. Як результат – на практиці має місце недооцінка можливостей аудиту, відсутність кваліфікованих кадрів, недосконала нормативно-правова база регулювання аудиторської діяльності, що зумовило великий інтерес вчених і практиків до його глибокого аналізу.

Проблеми аудиторських доказів є предметом досліджень багатьох українських науковців. Серед них велику увагу теорії і практики аудиту є працях А.А.Адамса, В.Д.Андрєєва, Е.А.Аренса, Н.П.Баришнікова, М.Т.Білухи, Ф.Ф.Бутинця, А.М.Герасимовича, С.Ф.Голова, З.В.Гуцелюка, Ю.В.Данилевського, Й.Я.Даньківа, М.Я.Дем'яненка, Ф.Д.Дефліза, Г.Р.Дженніка, Н.І.Дорош, К.П.Дудки, В.М.Жука, С.Я.Зубілевич, М.В.Кужельного, А.М.Кузьмінського, Ю.А.Кузьмінського, Л.П.Кулаковської, М.Р. Лучка, Дж.К.Лоббека, В.Б.Моссаковського, В.М.О'Рейлі, М.Я.Остап'юка, О.А.Петрик, Дж.Робертсона, В.С.Рудницького, В.Я.Савченка, В.П.Суйця, А.А.Терехова, Б.Ф.Усача розкриваються різні аспекти значення аудиторських доказів та його складових елементів, а в працях Д.А.Ватне, С.І.Волкова, Г.М.Давидова, Е.Джіма, В.П.Завгороднього, Г.Корабельникова, Р.И.Криницького, К.Майка, Р.Ю.Овчарника, Б.Е.Одінцова, А.Н.Романова, П.Т.Саблука, Л.С.Шатковської піднімаються проблеми, комп'ютеризації аудиторського процесу та застосування експертних систем в Незважаючи на зростання кількості досліджень і публікацій, присвячених цій проблемі, ще багато методичних та організаційних аспектів у повній мірі не знайшли наукового обґрунтування та не доведені до рівня практичного використання. Ці та інші моменти визначають актуальність теми спрямування дослідження.

Аудиторські докази - це інформація, отримана аудитором для вироблення думок, на яких ґрунтується підготовка аудиторського висновку і звіту.

Для обґрунтованих висновків аудитор повинен мати повну, достовірну і надійну інформацію, тобто аудиторські докази.

Аудиторські докази мають відповідати таким вимогам:

- кількість – визначати достатню інформацію для обґрунтування висновку аудитора;
- якість – визначають достовірність та релевантність.

Значення аудиторських доказів в роботі аудитора відіграє велику роль. Аудитор повинен отримати таку кількість аудиторських доказів, яка б дала можливість зробити необхідні висновки, при використанні яких буде підготовлено аудиторський висновок.

Аудиторські докази одержують шляхом належного поєднання тестів систем контролю та процедур перевірки на суттєвість. Вони складаються з первинних документів та облікових записів, покладених в основу фінансової звітності, а також підтверджувальної інформації з інших джерел.

Аудитор спирається на аудиторські докази, які мають не тільки достатній, а й переконливий характер. Крім того, аудитор вишукує аудиторські докази в різних джерелах інформації і різного характеру для підтвердження одного і того ж твердження.

Але кількість аудиторських доказів може бути не така важлива, як їхня якість.

Надійність і якість аудиторських доказів залежить від джерела їх отримання - внутрішнього чи зовнішнього, а також від характеру їх.

За характером розрізняють візуальні, документальні та усні докази.

Аудиторські докази із зовнішніх джерел (наприклад, підтвердження, отримані від третьої особи) більш якісніші і надійніші, ніж отримані з внутрішніх джерел. Аудиторські докази, отримані з внутрішніх джерел інформації підприємства, яке перевіряється, якісніші у разі наявності ефективних систем обліку і внутрішнього контролю. Аудиторські докази, отримані за допомогою проведених тестів, надійніші за ті, що отримані від працівників підприємства. Аудиторські докази у формі документів чи письмових подань надійніші, ніж

усні подання. Якщо аудиторські докази одержані з різних джерел, різного характеру і відповідають один одному, то вони більш переконливі.

У разі неможливості одержати достатні належні аудиторські докази аудитор має дати позитивний висновок із застереженнями або негативний висновок.

При оцінці надійності доказів варто враховувати чотири правила:

- 1) докази, отримані із зовнішніх джерел, надійніше отриманих із внутрішніх джерел;
- 2) докази, отримані із внутрішніх джерел, більш надійні, якщо системи бухгалтерського обліку й внутрішнього контролю ефективні;
- 3) докази, зібрані аудитором, надійніше доказів, наданих суб'єктом;
- 4) докази у формі документів і письмових заяв надійніше заяв, представлених в усній формі.

Джерелами аудиторських доказів є:

* дані первинних документів і звітів, у яких відображається основна інформація про господарські операції;

* облікові реєстри, де нагромаджується й узагальнюється інформація зі звітів та прикладених до них первинних документів з погляду їхнього економічного змісту;

* баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал;

* оперативна, статистична, податкова звітність тощо.

Критерії достатності та належності взаємно пов'язані і стосуються аудиторських доказів, одержаних як при тестуванні систем контролю, так і при проведенні процедур перевірки на суттєвість. Достатність є виміром кількості аудиторських доказів, належність є виміром їх якості та надійності, а також їх відповідності конкретному твердженню. Як правило, аудитор вважає за необхідне спиратися на аудиторські докази, що мають не тільки достатній, й переконливий характер, і часто вишукує аудиторські докази в різних джерелах інформації, або різного характеру для підтвердження одного і того ж твердження.

Формулюючи аудиторський висновок, аудитор звичайно не здійснює суцільну перевірку всієї інформації, оскільки висновків щодо залишків по рахунку, класу операцій чи контролю можна досягти шляхом застосування процедур судження чи статистичної вибірки.

На аудиторську думку пре достатність і належність аудиторських доказів впливають такі фактори, як: оцінка аудитором характеру та розміром ризику, притаманним як на рівні фінансової звітності, так і на рівні залишків на рахунку чи класу операцій; характер систем обліку та внутрішнього контролю і оцінка ризиків контролю; суттєвість питань, які вивчаються і розглядаються; досвід, набутий протягом попередніх аудиторських перевірок; результати аудиторських процедур, включно з можливими виявленими випадками шахрайства чи помилок; джерело та надійність наявної інформації.

При одержанні аудиторських доказів шляхом впровадження тестів систем контролю аудитор повинен розглянути достатність та належність аудиторських доказів для обґрунтування оцінки розміру ризику невідповідності внутрішнього контролю.

При одержанні аудиторських доказів процедурами перевірки на суттєвість аудитор повинен оцінити розмір достатності та належності аудиторських доказів, одержаних шляхом таких процедур, разом з будь-якими даними, одержаними в результаті тестів систем контролю, для обґрунтування тверджень фінансової звітності.

Твердження фінансової звітності – це твердження керівництва, чи то ясно висловлені, чи навпаки, втілені у фінансовій звітності. Вони можуть бути поділені на такі категорії:

- наявність: актив чи пасив існує на конкретну дату;
- права і обов'язки: актив чи пасив належить підприємству на певну дату;
- факт події: факт того, що була здійснена операція чи подія, пов'язана з підприємством у конкретний період;
- повнота: не існує не відображених в обліку активів, пасивів, суттєвих операцій чи подій або інших нерозкритих позицій;

- оцінка: оцінка активів чи пасивів зроблена правильно і вони відображені в усіх суттєвих аспектах в обліку за правильною вартістю;
- вимір: операція чи інша подія в повному обсязі відображена в обліку, а надходження й видатки відображені у відповідному періоді;
- представлення і розкриття: позиція фінансової звітності розкрита, класифікована і описана з правилами її підготовки.

Як звичайно, аудиторські докази одержуються стосовно кожного суттєвого твердження фінансової звітності. Аудиторські докази стосовно одного якогось твердження, наприклад, наявності товарно-матеріальних запасів, не можуть служити підставою для неодержання аудиторських доказів стосовно інших тверджень, наприклад, тверджень правильності їх оцінки. Характер, термін проведення та обсяг процедур перевірки на суттєвість залежить від конкретних тверджень. В результаті проведення тестів можна отримати аудиторські докази стосовно декількох тверджень, наприклад, інформація про суми дебіторської заборгованості може бути джерелом аудиторських доказів стосовно як їх наявності, так і правильності оцінки.

Аудиторські докази є переконливішими, якщо вони отримуються з різних джерел або джерел різного характеру і коли вони відповідають один одному. За таких обставин аудитор може отримати сумарний розмір довіри вищий, ніж той, що був би отриманий по різних позиціях аудиторських доказів, розглянутих окремо. І навпаки, коли аудиторські докази, одержані з одного джерела і не відповідають тим, що одержані з іншого, то аудитор визначає, які додаткові процедури необхідні для розв'язання цієї невідповідності.

Аудитору слід враховувати зв'язок між витратами на отримання аудиторських доказів і корисністю отриманої інформації. Щоправда, складності та витрати, пов'язані з цим, самі по собі не можуть бути достатньою підставою для не проведення потрібної аудитору процедури.

За наявності серйозних сумнівів щодо суттєвих тверджень звітності аудитору слід спробувати отримати достатні належні аудиторські докази для усунення таких сумнівів. При неможливості одержання достатніх належних аудиторських доказів аудитор має висловити позитивний висновок з застереженнями або негативний висновок.

Аудитор одержує аудиторські докази шляхом застосування однієї або декількох із зазначених нижче процедур: перевірки, спостереження, опитування і підтвердження, підрахунку та аналітичних процедур. Термін проведення таких процедур частково залежить від часу, протягом якого потрібні аудиторські докази не вичерпано.

Перевірка складається з вивчення бухгалтерських реєстрів, документів або матеріальних активів. Перевірка бухгалтерських реєстрів та документів надає аудиторські докази різного рівня надійності, залежно від їхнього характеру і джерела отримання та ефективності засобів внутрішнього контролю підприємства. До трьох основних категорій документальних аудиторських доказів, які мають для аудитора різний рівень надійності, належать: документальні аудиторські докази, які створені і зберігаються у третіх осіб; документальні аудиторські докази, які створені третіми особами і зберігаються на підприємстві; документальні аудиторські докази, які створені і зберігаються на підприємстві.

Перевірка матеріальних активів забезпечує надійні аудиторські докази стосовно їх наявності, але не завжди стосовно права власності на них та правильності відображення їх вартості.

Спостереження полягає в спостереженні процесу й процедури, яка виконується іншими особами, наприклад, спостереження аудитора за підрахунком товарно-матеріальних запасів працівниками компанії, або за виконанням процедур контролю, після яких не залишається ознак її проведення з точки зору аудиту.

Опитування полягає в пошуку інформації, котру можна отримати від обізнаних осіб підприємства або поза його межами. Опитування можуть варіювати від формальних

письмових запитів, адресованих третім особам, до неформального усного опитування працівників підприємства. Відповіді на опитування можуть дати аудитору інформацію, якою він раніше не володів, або підтверджувальні аудиторські докази.

Підтвердження полягає в отриманні аудитором підтверджувальної інформації, яка міститься в бухгалтерських реєстрах. Наприклад, аудитор, як правило шукає прямого підтвердження сум дебіторської заборгованості шляхом спілкування з боржниками підприємства.

Підрахунок полягає у перевірці арифметичної точності первинних документів та реєстрів обліку або у самостійному проведенні підрахунків.

Аналітичні процедури полягають в аналізі найважливіших показників і співвідношень, включаючи підсумкове дослідження відхилень і взаємозв'язків, котрі суперечать іншій інформації, що стосується цієї справи, або відхиляється від показників, які очікуються.

Формулюючи аудиторський висновок, аудитор звичайно не досліджує всієї інформації, наявної в його розпорядженні, й не здійснює суцільної перевірки її, а визначає тільки основні елементи, які в цілому характеризують стан суб'єкта підприємницької діяльності.

Дослідження законодавчо-нормативних вимог в аудиті дозволило виявити ряд проблемних питань, які потребують нового підходу до їх теоретичного, правового і методологічного вирішення. Нормативно – правове та методологічне забезпечення аудиторських доказів свідчать про те, що вони утворюють обов'язкову систему вимог, але мають велику кількість суперечливих і навіть взаємовиключних норм і багато теоретичних помилок. Отже, аудиторські докази збирають для підтвердження логічної тези про достовірність (реальність) даних фінансової звітності та обліку. Для отримання цих доказів можна використовувати різні прийоми аудиторського контролю.

Належну увагу аудитор повинен приділяти перевірці правильності підрахунків в облікових реєстрах і переносу їхніх підсумкових даних у реєстр синтетичного обліку – Головну книгу, тому що на основі наявної в ній інформації складається фінансова звітність.

Отримані у процесі аудиту докази систематизуються і на їхній основі відповідно до затверджених розділів програми розробляються пропозиції, спрямовані на усунення виявлених відхилень. Аудитор установлює терміни і порядок внесення виправлень у дані бухгалтерського обліку і звітності. Переконавшись у виконанні його пропозицій, аудитор складає звіт про результати аудиторської перевірки і висновок про правильність ведення.

Тож можна сказати, що значення аудиторських доказів в роботі аудитора відіграє важливу роль.

Література:

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» № 3125-ХІІ від 22.04.1993 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (частина 1-3) / Ред. колегія: Бондар М.І., Гаєвська Н.І., Галасюк В.В., Дабіжна В.В. та ін. / К. – Міжнародна федерація бухгалтерів. – Аудиторська Палата України. – 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/891-mizhnarodni-standarti-kontrolyu-yakosti-auditu-oglyadu-inshogo-nadannya-vpevnenosti-ta-suputnikh-poslug-vidannya-2014-roku>
3. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероблене та доповнене. – Львів: Оріяна - Нова, 2004. – 292 с.
4. Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація – К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. – 402 с.
5. Савченко В.Я. Аудит: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002. – 322 с.

Scientific journal
«ECONOMICS AND FINANCE»

Publishing house «BREEZE»,
Montreal, Canada

Current scientific research

Collection of scientific articles

Passed for printing 08.02.2017. Appearance 09.02.2017.

Format 60x84/16.

Conventional printed sheets 15,5. Circulation 300 copies. Order 23.

Publishing house «BREEZE», Montreal, Canada, 2017

For permission to use material from this text, please contact the publisher at:

Publishing house «BREEZE», Montreal, Canada
88, 2-th avenue, Lasalle H8P 2G2,
Tel.: +380688517552

ISBN 978-617-7214-49-5